

Курс за докоранти

Езикова и културна относителност

Преподавател:

Проф. Сергей Герджиков

Хорариум:

30 часа

Вид на курса (задължителен, избираем, факултативен):

Избираем

Семестър:

Предварителни изисквания (познания, трудове, които трябва да бъдат положени):

Анотация на курса:

Курсът предлага избрани теми от философията на езика и философия на културата от Далечния Изток и Запада от 20 и началото на 21 век.

Изясняват се феномените на културна относителност и относителност на езика. Свят и език се представят в техните отношения на неопределеност. Анализира се относителността на *субект-обектната* и *субект-предикатната* релация, *референцията* и *релативността* на "изказването". Проблематизира се културната относителност при Франц Боас, Едуард Сейпиър, Бенджамин Уорф. Разглежда се темата за относителността във философията на Далечния Изток (Хаджиме Накамура). Фокусираме се върху граничните езикови феномени в Чан: *хуа-тоу* и *коан*. Езиковата относителност се разглежда в науката и специално в квантовата механика

Целева група:

Магистърска програма Философия и реторика

Цел:

Запознаване и проблематизиране с теми от Философия на езика и културата за глобален хоризонт на реторическата наука и изкуство.

Методи на преподаване:

Лекция, беседа

Форма на контрол:

Тестове

Форма на изпит:

Тест върху въпросника, посочената литература и дадените избрани текстове.

Съдържание на курса:

1. КУЛТУРНА ОТНОСИТЕЛНОСТ

Франц Боас и антропологията.

Специална и Обща културна относителност

2. ЕЗИК И СВЯТ – ОТНОСИТЕЛНОСТ И НЕОПРЕДЕЛЕНОСТ

Лингвистична относителност. Сейпиър – Уорф

Семантична неопределеност. Неопределеност на референта (Куайн)

3. ЕЗИКОВА ОТНОСИТЕЛНОСТ НА ОНТОЛОГИЧНИ КАТЕГОРИИ

Относителност и локалност на релацията *Субект – обект*

Относителност и локалност на релацията *Субект – предикат*

4. ОТНОСИТЕЛНОСТ НА “ИЗКАЗВАНЕТО” И РЕФЕРЕНЦИЯТА

Относителност и локалност на “изказването” (*S e P*)

Относителност на “предмета” като референт

5. ОТНОСИТЕЛНОСТ НА КУЛТУРНИ КАТЕГОРИИ

Относителност на “свободата”

Относителност на “света”

Относителност на “норма” и “форма”

“категориите”: време, форма, съдържание и т.н.

6. РЕЛАТИВНОСТ НА “ДИСКУРСА”

Неопределеност на “следването”

Алтернативност на “логиката”

Дискурсивна относителност

7. ДЕКОНСТРУКЦИЯ И ДЕКОГИТАЦИЯ

Относителност на *Cogito*.

Отвъд когитацията

Разтваряне на езика и спекулацията

8. СПЕЦИАЛНА И ОБЩА ОТНОСИТЕЛНОСТ

Относителност на локалния смисъл

Липса на универсални смисли

Гравитация на смислите към човешката форма

9. СВЯТ И ЕЗИК В МАХАЯНА-БУДИЗМА

Празнота. Език и илюзии

Ланкаватара сутра. Спекулативният език

10. ОНТОЛОГИЧНА ТЕТРАЛЕМА СВЯТ И ЕЗИК у НАГАРДЖУНА.

Тетралема (Чатушкоти). Четири тези за битието

Нагарджуна за света и езика

Литература:

Герджиков, С. *Философия на относителността*. С.: 2008.

Крейпо, Р. *Културна антропология*. Лик, 2000

Уорф, Б. /1960/ “О двух ошибочных воззрениях на речь и мышление, характеризующих систему естественной логики и о том, как слова и обычаи влияют на мышление”. *Новое в лингвистике*. Вып. 1. - М., 1960). В Интернет

Герджиков, С. „Фрагменти от Източното разбиране на границите на езика“. *Философия*, № 6, 2001.

Брой кредити: 5